

FRYSHUSET BERÄTTAR:

Har alla ungdomar rätt till ett jobb?

Trots en fantastisk högkonjunktur och en glödhet arbetsmarknad finns det fortfarande unga människor som står utanför arbetsmarknaden. Orsakerna till deras utanförskap handlar om sånt som många av oss någon gång har drabbats av, t ex. låg självkänsla, funktionshinder, brister i språket, missbruk eller annat. Det handlar alltså mer om hinder än om oförmåga att fungera på arbetsmarknaden och sköta ett jobb. Det värsta av allt är ändå dessa ungdomars egen övertygelse att de inte duger på arbetsmarknaden. Det är där vi måste börja för att få dem med oss. I projektet "Vägar till arbetsmarknaden" har Basta Arbetskooperativ, Fryshuset, Socialhögskolan i Lund, Social och Arbetsmarknadskontoret i Södertälje kommun samt Nykvarns kommun tillsammans lyckats utarbeta nya metoder för att få in dessa ungdomar på arbetsmarknaden. Projektets framgång börjar med den enkla utgångspunkten - att lyssna till vad ungdomarna själva vill med sina liv.

Trots att skolan försöker fånga upp ungdomar i riskzonen lyckas man inte med alla. Riskgrupper är dem vi redan nämnt, de med funktionshinder, språksvårigheter, låg självkänsla, missbruk eller en bakgrund i socialt utsatta miljöer. De elever som bäst behöver omgivningens stöd känner sig ofta varken sedda eller hörda i skolan och finner ingen ro att lära sig. Lösningen för dem blir att falla ur systemet. Arbetslöshet och utanförskap blir konsekvensen - och cirkeln är sluten. Utanförskap leder till mer utanförskap.

De ledare som har arbetat i projektet "Vägar till arbetsmarknaden" har haft som mål att se och bekräfta ungdomar som de är och inte som de förväntas vara utifrån vuxenvärldens mallar. Respekten för individens resurser har varit ledstjärnan i mötet med ungdomarna. Genom att aktivt lotsa ungdomarna fram mot gemensamt uppställda mål har en stor andel av dem lyckats med det de själva vill - att få ett jobb eller komma in på en utbildning. De viktigaste frågorna har varit: Vad vill du och vad är du beredd att göra för att uppnå målet? Att försova sig, inte passa tider, inte anmäla frånvaro kan bero på att man inte förstår de koder som förväntas av en eller att man inte inser konsekvenserna. Att hjälpa ungdomarna att arbeta med sina svårigheter och lära av sina misstag har därför varit en del av vårt arbete.

Ledarna har litat på deras vilja, trots att de många gånger väljer krokiga gropiga vägar mot målet. Tron på att ungdomarna kan och vill ta ansvar har varit stark - allt annat har setts som stigmatiserande. Vi har gjort allt för att stärka deras tro på att de har resurser att hitta lösningar på de svårigheter som kan uppstå.

Metoden har lett till att många ungdomar har utmanat sig själva och övervunnit hindren. Kri-

Elev och ledare i Vägar till arbetsmarknaden

stoffer som hade blivit utslängd från ett individuellt program läste in nians matematik på fem veckor, Tony som inte klarade av de nationella proven p.g.a. dyslexi fick lärlingsanställning på en plattsättarfirma efter fem veckors praktik. Helena som efter många års missbruk och inte en dag i gymnasieskolan, lyckades få MVG i samtliga ämnen på komvux. "Vägar till arbetsmarknaden" har t.o.m. gett ungdomar inträde till en yrkesutbildning på Basta Arbetskooperativ, utan godkända betyg i matte, svenska och engelska. Genom att öppna utbildningen för alla - oavsett betyg, kunskapsnivå, bakgrund, diagnos, ålder, språk eller annat - har projektet visat hur ointressant det är att kategorisera människor. Inträdesbiljetten har istället varit viljan att få ett yrke och komma in på arbetsmarknaden. 78 % av eleverna som genomgått utbildningen har idag ett jobb.

Vi måste på allvar börja se den kompetens och vilja som människor utanför arbetsmarknaden har - inte bara för deras skull utan för vår egen. Inom några år kommer många branscher att ha ett skriande behov av arbetskraft. Då duger det inte med onödiga system som exkluderar människor från utbildning och arbete. Det duger heller inte att vi har arbetsförmedlingar som inte förmedlar jobb eller försäkringskassor som förtidspensionerar ungdomar. Det är dags

Vägar till arbetsmarknaden är ett Equalpartnerskap (stöd från EU) mellan Basta Arbetskooperativ, Fryshuset, Socialhögskolan i Lund, Social och Arbetsmarknadskontoret i Södertälje kommun samt Nykvarns kommun för att utveckla metoder för att ungdomar med utanförskap att komma in på arbetsmarknaden.

Läs mer på www.basta.se

HÖRT PÅ FRYSEN:

"Jag var inte önskad någonstans. Man mals ner i såna känslor och fastnar på botten. Nederlaget blir en del av identiteten. Man har hela livet framför sig och ändå ingen framtid"

CECILIA, 24 ÅR F.D. ARBETSLÖS, IDAG ANSTÄLLD AV EMERICHFONDEN
- FONDEN MOT VÅLD - FÖR MEDMÄNSKLIGHET

PÅ GÅNG

STOCKHOLM

PÅ FRYSHUSET

KONSERTER

MARDUK + UNLEASHED

23/11, kl 19:30

Klubben

DAUGHTRY

26/11, kl 19:30

Klubben

BILJETTER:

BiljettDirekt 077-170 70 70

Ticnet-ombud ATG-ombud samt på nätet via **Ticnet**

BASKET

FIBA EURO CUP - DAMER

08 STOCKHOLM HUMAN RIGHTS

- LAVEZZINI BASKET PARMA

22/11, KL.19.00

att börja lösa problemen istället för att kategorisera, systematisera och behandla dem. Det är dags att visa ungdomar vägen till självständighet och oberoende. Inte genom att tala om hur man gör, utan genom att göra det.

**LENA LAGO, PROJEKTLEDARE INOM
VÄGAR TILL ARBETSMARKNADEN
LENA.LAGO@BASTA.SE**

Hör gärna av dig till city@fryshuset.se om det vi skriver eller annat som du tycker, känner, vet eller tror. Fryshusets inslag i City finns också på www.fryshuset.se

FRYSHUSET är inte bara en mötesplats för många olika människor, det är också en idé som utgår från verksamheter inom Utbildning, Sociala projekt och Passionerade intressen. Fryshuset agerar där det finns behov. Vi är inte rädda för det som är nytt och okänt. Vi mobiliserar krafter där andra bara ser problem. Delar av våra verksamheter finns även i Göteborg, Malmö, Linköping och Uppsala. **Läs mer på www.fryshuset.se**

VILL DU STÖDJA FRYSHUSET? GÅ IN PÅ WWW.FRYSHUSET.SE/STODFRYSHUSET